

УДК 398.2
А 94

Африканські казки / Рок Крепен Мфані Піно, Крістоф Родлер ;
переклав з німецької Володимир Кам'янець. – Чернівці : Книги – XXI;
Чорні вівці, 2017. – 60 с.

ISBN 978-617-614-181-5

Африканські казки записав: Рок Крепен Мфані Піно;
Намалював: Крістоф Родлер.

Книгу видано за підтримки Представництва Австрійської служби академічного обміну,
м. Львів

oead
Представництво
у Львові

© Rock Crépin Mfany Pino, 2017
© Christoph Rodler, 2017
© Книги – XXI, 2017, видання українською мовою
© Володимир Кам'янець, 2017, переклад

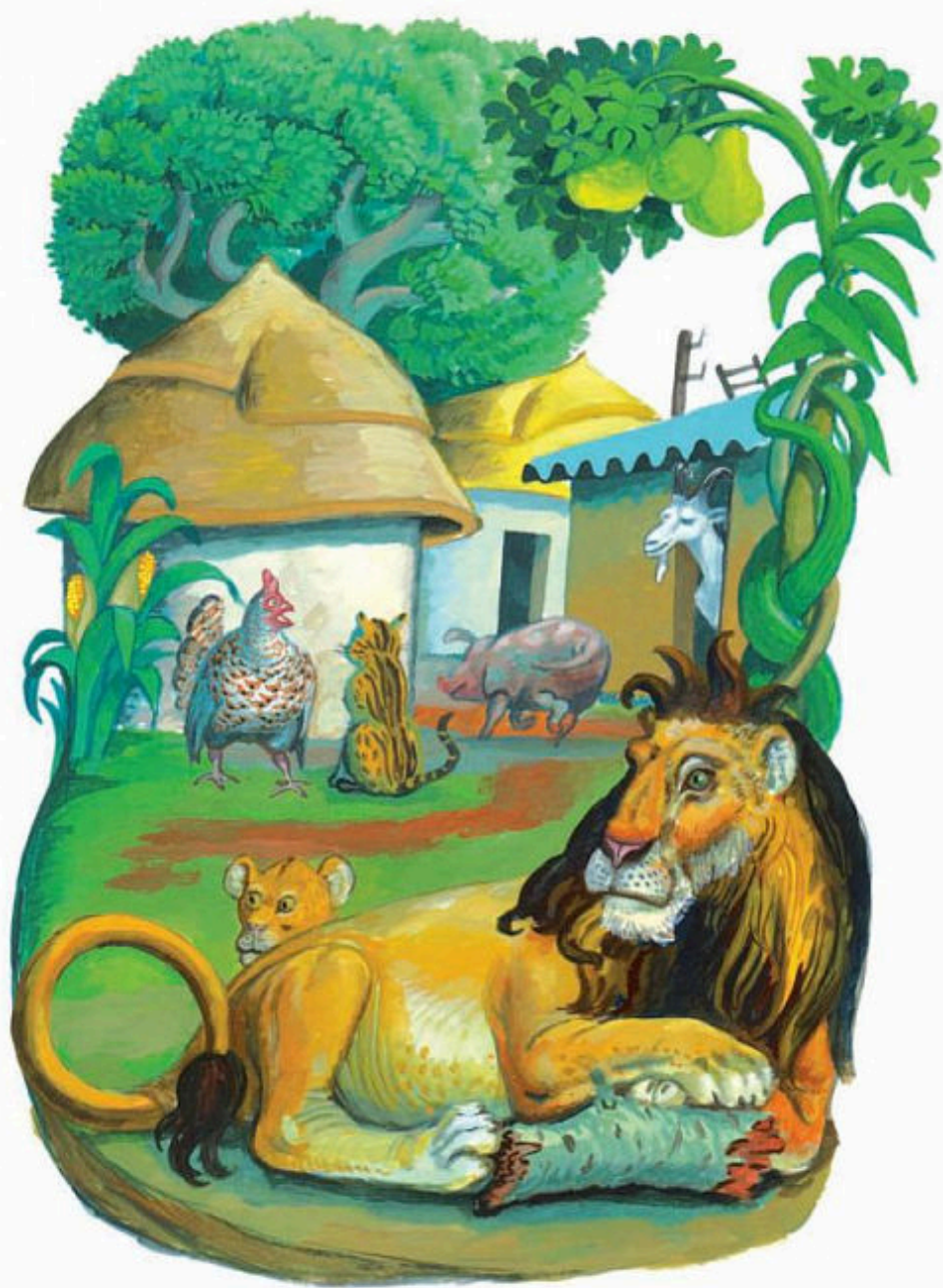
ISBN 978-617-614-181-5

Зміст

Передмова автора	6
Лінива пані Гіпопотам	8
Мудрий Турач	16
Троє незадоволених	27
Розчарований друг	41
Пес і Кажан	45
Словничок	57
Біографічні довідки	59

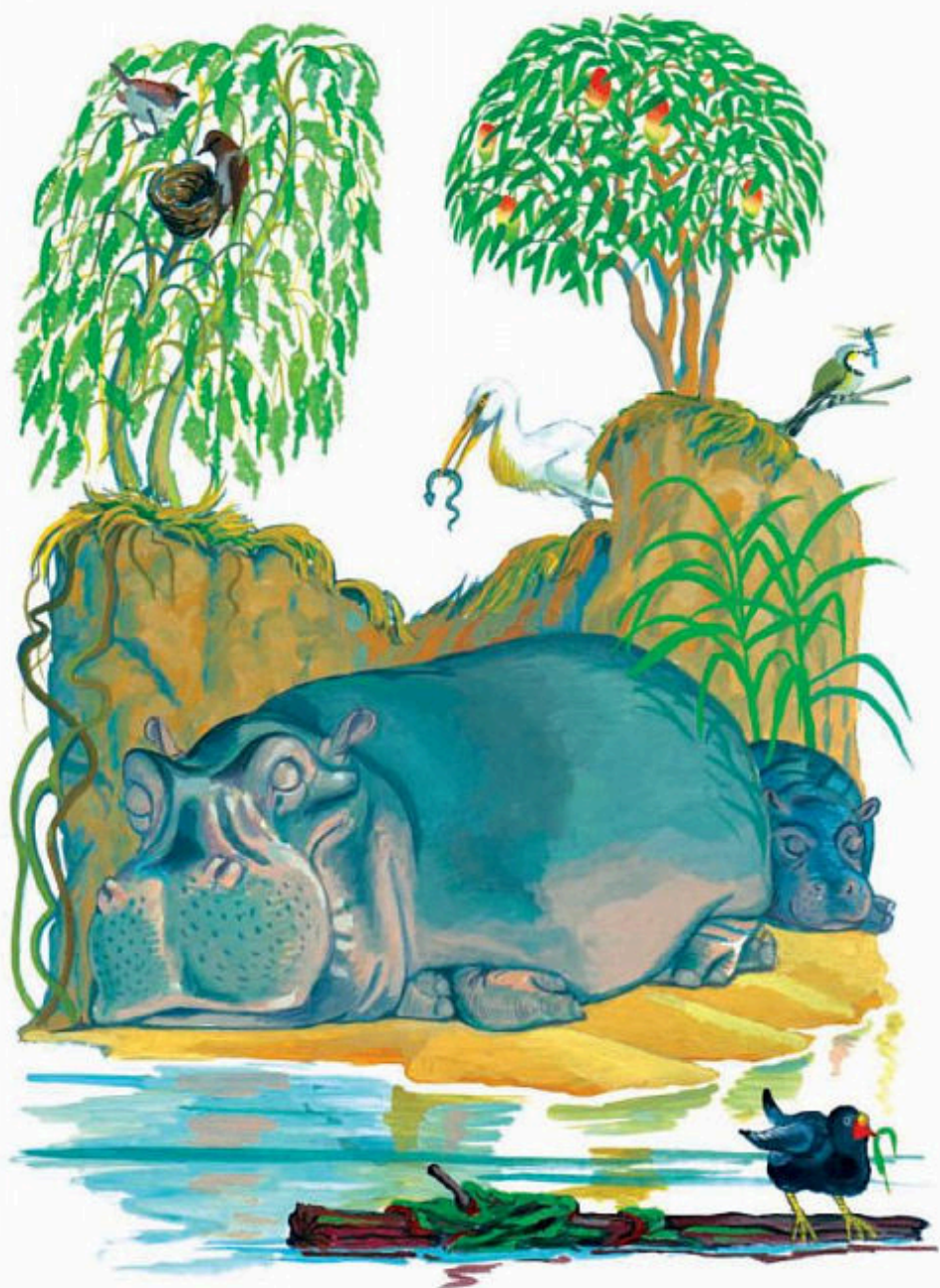
Прегудова аѡтора

Історії й легенди, у яких люди намагаються пояснити довколишній світ і природу, передаються з уст в уста по всій Африці. Збереглося багато казок і притч африканської народності теке з групи народів банту. У цих зразках африканського фольклору люди, які не мали ні освіти, ні науки та спиралися лише на власний досвід, оригінально витлумачили природні явища й поведінку тварин. Казки, зібрані в цій книжці, розповідають, чому, наприклад, у слонів тільки один малюк, чому курям не можна жити в одній хаті з людьми, чому гіпопотами весь час сидять у воді або чому кажан боїться сонця. Ці казки – це живі оповідки, які старші люди розповідають дітям чи дорослим, коли присідають разом спочити в затінку під деревом, або тихими африканськими вечорами перед сном. Пригадую зі своїх юнацьких років, з якою великою радістю ділилися старші люди з молодшими знаннями, успадкованими від своїх батьків, зміцнюючи одвічний зв'язок між поколіннями. Мова народності теке або ж батекє належить до мовної сім'ї банту. Мова теке поширена в Республіці Конго, Демократичній Республіці Конго та в Габоні. Слова пісеньок, які наспівують Леопард і Турач у казці про мудрого Турача, наведено мовою лінгала – як стверджують, найгарнішою африканською мовою, – оскільки мова теке не має писемності.

Лічиба пані Гіпопотам

Колись давно в Африці була країна, де жили лише тварини. Правив там Лев, у якого було три дружини й дев'ять левенят. Жив там і пан Гіпопотам з дружиною й донькою. Усі мешканці тієї країни весь час старалися та працювали, щоб мати що їсти й пити. Тато Котик і мама Киця, наприклад, полювали на мишей і годували своїх діток. На свята Киця зустрічалася зі своєю найкращою подругою пані Квочкою. Вони сиділи, розмовляли й не могли нахвалитися своїми дітками – які вони старанні та як допомагають їм у роботі. Пані Квочка тяжко працювала на городі, у садку й на полі. А курчатка постійно бігали біля неї й допомагали ловити комах і шукати зернятка. Лев і його три дружини й дев'ять левенят ходили на полювання. Пташки літали повсюди, шукали зернятка, полювали на мух та інших комах і несли їх пташеняткам у гніздечка. Пташки були дуже вправні та вміли, якщо треба було, ремонтувати свої домівки. Усі тварини робили щось для своїх родин. Лише пані Гіпопотам з донькою не працювали й нічого не робили. Вони були надто ліниві. Пан Гіпопотам часто сварився зі своєю дружиною, а тоді покинув її через те, що вона така лінива. Пані Гіпопотам весь день і всю ніч сиділа у воді. Своїй доньці вона ніколи нічого не дарувала ні на день народження, ні на жодне інше свято, бо в них не було грошей. Дівчинка була дуже засмучена,

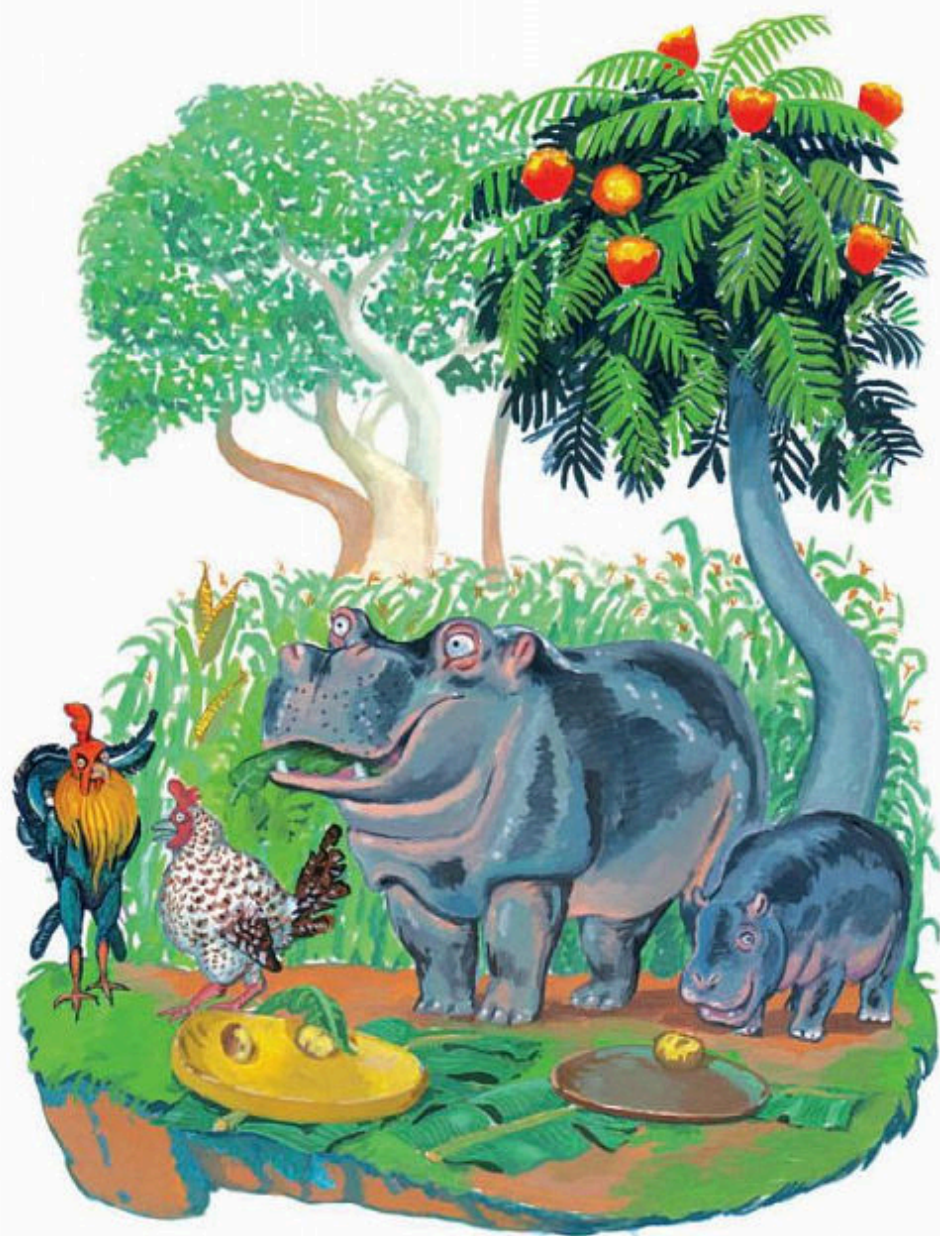

бо не мала іграшок, як інші діти. Вони не їздили нікуди у відпустку з тої самої причини – бо не мали грошей. Пані Гіпопотам ходила час від часу до інших тварин, щоб позичити гроші в них. А коли позичала, то завжди обіцяла наступного тижня віддати. Але ніколи не віддавала, а йшла позичати в інших. Киця колись також позичила пані Гіпопотам грошей, і вже минуло багато часу, а та їй усе не повертала та й не повертала борг. Одного дня Киця завітала до пані Квочки й запитала, чи не позичала й вона пані Гіпопотам грошей. Квочка сказала, що не позичала, а Киця попередила її, що пані Гіпопотам ніколи не віддає боргів.

Наступного дня прийшла пані Гіпопотам до Квочки, бо їй дуже були потрібні гроші. Вона пообіцяла своїй доньці поїхати з нею нарешті у відпустку. Але пані Квочка вже знала про погану звичку пані Гіпопотам. Пані Гіпопотам підійшла з донькою до обійстя пані Квочки й постукала у хвіртку:

– АГО-О-ОВ! А ЧИ Є ХТО ВДО-О-ОМА?

Вибіг синок пані Квочки, відчинив хвіртку, і пані Гіпопотам запитала, чи мама вдома. Пані Квочка почула гучний голос пані Гіпопотам і відразу ж вийшла. Привіталася й запропонувала сісти у своєму гарному зеленому садку в затінку під пальмами, під папайями, під манговими й апельсиновими деревами та деревом авокадо. Пані Квочка почастувала гостей горіхами, кукурудзою, солодкою картоплею й пальмовим вином, яке пан Півень сам зробив. Пані Гіпопотам з донькою в одну мить позїдали й повипивали все, чим їх пригостили.

Через три дні пан Півень на прохання своєї дружини взявся на весь голос розповідати в мікрофон, яка погана вдача в пані Гіпопотам. Він так голосно кукурікав, що ця звістка долинула аж до самої пані Гіпопотам. Відтоді вона сидить з донькою весь час у воді, навіть коли йде дощ, бо не має грошей, щоб повіддавати борги. А коли зголодніє, то виходить з донькою на берег пощипати травички, але далеко не відходить від води, бо боїться, щоб їх ніхто не побачив. А коли вони наїдяться трави, то ще трошки чекають, щоб понасідали на них мухи. Тоді йдуть з ними у воду, чекають, щоб вони потонули, і ласують ними на десерт.

Словничок

Вуду – релігійні вірування й ритуали, поширені в Африці.

Ілоло (мова теке) – маленьке африканське дерево, дуже поширене в центральній частині Африки, з маленькими жовтими солодкими плодами. Молоде листя ілоло має прохолодні властивості, тому його додають у питну воду. Завдяки приємному запаху листя, під ілоло люблять відпочивати мисливці, рибалки й селяни.

Імпег (мова теке) – незайманий предковічний ліс, де живе багато різноманітних тварин. Розташований приблизно за 150 кілометрів від Браззавіля – столиці Республіки Конго – й межує з іншими великими пралісами.

Калєбас – посудина з плоду калєбасового дерева або гарбуза для зберігання напоїв і транспортування рідини.

Лічі – невеликі овальні плоди червоного кольору, покриті численними загостреними горбиками. Світла желеподібна м'якоть лічі легко відділяється від шкірки, має солодкавий смак, який нагадує виноград.

Нкара (мова теке) – невеличкий обруч із натуральних матеріалів, поширений у всій Африці. Нкару підкладають на голову або на плече, щоб зручніше переносити вантажі.

Турач – птах родини фазанових. У Африці мешкає 41 вид турачів.

Умборо (мова теке) – велике африканське дерево з крисловою короною.

Біографічні довідки

Рок Крепен Мфані Піно (Rock Crépin Mfany Pino)

народився 1972 р. у столиці Республіки Конго Браззавілі. Уже понад двадцять років мешкає в Європі (Франція, Румунія, Німеччина, Нідерланди, Австрія), працює санітаром у Відні. 2012 р. одержав освіту бізнес-коуча.

Крістоф Родлер (Christoph Rodler)

народився 1968 р. у Відні, вивчав малярство й графіку в Академії образотворчих мистецтв у Відні. Після закінчення навчання 1997 р. викладає предметне малярство в тій же академії. Ілюструє дитячі та інші книги для видавництв Thienemanns Verlag, Karolinger Verlag, G&G Verlag тощо.

Літературно-художнє видання

Рейнхольд Мухомієв
Христосф Родігін

Африканські казки

Переклав з німецької **Володимир Кам'янець**

Головна редакторка **Христя Венгрінюк**

Літературна редакторка **Юлія Підмогильна**

Коректорка **Олена Полевецька**

Макет **Василя Дроняка**

Підписано до друку 12.07.2017. Формат 60 x 90/8.

G-Print Smooth. Гарнітура Constantia.

Умовн. друк. арк. 4,8.

Чорні вівці

Адреса для листування:

а/с 274, м. Чернівці, 58032

Видавництво «Книги – XXI»

Адреса для листування:

а/с 274, м. Чернівці, 58032, Україна

тел.: +380 (372) 586021, моб.: +380 (98) 7150181

booksxxi@gmail.com

books-xxi.com.ua

Свідцтво про державну реєстрацію

ДК № 5259 від 16.12.2016 р.